

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve (alcím, ha van): Kulturális kondíciók. Magyarország (1944-1989)				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Beck András, andras.beck@mome.hu				
Kód: Designszolfézs DK	Kapcsolódó tanterv: Designkultúra BA	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter): 1	Kredit: 5	Tanóraszám: 2 Egyéni hallgatói munkaóra: 36
Kapcsolt kódok:	Típus: (szeminárium)	Szab.vál-ként felvehető-e? Nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):				
A kurzus célja és alapelvei: A kurzus célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek azokba a történeti-kulturális kondíciókba, amelyek Magyarország 1944-1989 közötti évtizedeit formálták, és közvetve mai világunkat is nagyban meghatározzák. Ebben olyan irodalmi szövegek fókuszált elemzése, tematikus feldolgozása és megbeszélése lesz segítségünkre, amelyek történetei, emberi viszonylatai mélyen be vannak ágyazva egy-egy időszak történeti szövetébe.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):				
Tudás:				
<ol style="list-style-type: none">1. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a design és művészetek főbb elméleteinek, alapelveinek, stíluskorszakainak és irányzatainak, fontosabb alkotásainak területeiről.2. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a kulturális és művészeti jelenségek vizsgálatának módszereiről, technikáiról.3. Tisztában van az analitikus és kritikus gondolkodás kritériumaival, és ezeket alkalmazza.				
Képesség:				
<ol style="list-style-type: none">1. Képes multidiszciplináris ismereteire építve komplex módon szemlélni és kreatívan megközelíteni a kulturális jelenségeket és az anyagi kultúra tárgyait.2. Képes olvasott szakszövegetet önállóan, kritikailag értelmezni3. A művészeti problémákat tágabb, társadalmi, gazdasági, történeti, elméleti kontextusban értelmezi.				
Attitűd:				
<ol style="list-style-type: none">1. Nyitott a tradicionális és új szakmai ismeretek, tendenciák, módszerek és technikák megismerésére.2. Nyitott a szakterületén kívül eső ismeretek és összefüggések megismerésére.				

Autonómia és felelősségvállalás

1. Szakmai feladatait magas színvonalon, legjobb tudása szerint látja el.
2. Tevékenységét megadott szakmai program alapján vagy saját koncepció mentén végzi, önállóan vagy irányított szakmai helyzetben.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

1. A II. világháború végjátéka 1. Karinthy Ferenc: *Régi nyár*
2. A II. világháború végjátéka 2. Polcz Alaine: *Asszony a fronton*
3. Demokratikus Magyarország? 1945-1948. Bibó István: *Elit és szociális érzék*
4. "Ötvenes évek" (1949-1956). Kertész Imre: *Az angol lobogó*
5. Forradalom (1956) 1. - Nadas Péter: *Emlékiratok könyve* (Temetések éve című fejezet)
6. Forradalom (1956) 2. Szántó Piroska: *Forradalmi szvit*
7. Kádár-korszak (1957-1989) 1. Ottlik: *Iskola a határon* (1. fejezet),
8. Kádár-korszak (1957-1989) 2. Galgóczi Erzsébet: *Törvényen belül*
9. Kádár-korszak (1957-1989) 3. Esterházy Péter: *Javított kiadás* (5-11, 28-89, 201-211, 247-284)

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzuson tárgyalt témák több nézőpontú feldolgozása és elemzése beszélgetésekkel történik. Az otthon elolvasott szövegek feldolgozása az órán bemutatott történeti és kortárs példákhoz kapcsolódik probléma-centrikus beszélgetések formájában

A hallgatók tennivalói, feladatai:

Aktív órai részvétel, a félév során tárgyalt szövegek elemző befogadása és feldolgozása, 2 évközi kisesszé megírása (szeptember 30., november 15.), 2 évközi prezentáció (október 30., december 1.) elkészítése és prezentációja. Félévi végi esszé (december 20.)

A tanulás környezete: tanterem

Értékelés:

Teljesítendő követelmények: az órák rendszeres látogatása, prezentáció, 1 évközi kisesszé, félév végi esszé

Értékelés módja: prezentáció, esszé

Az értékelés szempontjai: fókusz, adatgyűjtés, kontextuális gondolkodás, érvelés, stílus, kidolgozottság

Az érdemjegy kiszámítása:

órai munka (20%), évközi esszé (30%), félév végi esszé (50%)

Az esszék értékelésének szempontjai: fókusz 15%, adatgyűjtés 20%, kontextuális gondolkodás 20%, érvelés 15%, kidolgozottság 15%, kreativitás 15%

Kötelező irodalom:

A témaköröknél szereplő művek, amelyek mindegyike több kiadásban, többsége pedig digitalizált formában is hozzáférhető.

Ajánlott irodalom:

György Péter: *Néma hagyomány. Kollektív felejtés és kései múltértelmezés, 1956 1989-ben.* Magvető, Budapest, 2000. 75-101.

Standeisky Éva: A kígyó bőre. Politika és ideológia a fordulat éveiben. In Uő: *Gúzsba kötve. A kulturális elit és a hatalom.* 1956-os Intézet, Budapest, 2005, 126-144.

Jakus Ildikó: A múlt csupán prológ. In Jakus Ildikó-Hévízi Ottó: *Ottlik-veduta.* Kalligram, Pozsony, 2004, 33-49.

Sári László: Közérdekű önsajnálát, avagy az író (újra)olvas. In Böhm Gábor (szerk.): *Másodfokon. Esterházy Péter* Harmonia Celestis és Javított kiadás című művéről. Kijárat, Budapest, 2003, 291-313.

Szabó Ildikó: *A pártállam gyermekei. Tanulmányok a magyar politikai szocializációról.* Hatodik Síp Alapítvány, Új Mandátum Könyvkiadó, 2000.

Szolláth Dávid: Galgóczi Erzsébet szerepdilemmái. In Uő: *A kommunista aszketizmus esztétikája.* Balassi, Budapest, 2011, 160-190.

Vári György: *Kertész Imre. Buchenwald fölött az ég.* Kijárat, Budapest, 2003, 132-146.

Egyéb információk:

Máshol, vagy korábban szerzett tudás elismerése (validációs elv):
nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín: Kedd 12.00-13.00, M - 131